

lagte Lov indbefatter de Godser, som Akademiet besidder med lignende Adkomst, nemlig Mørup og Nordruplund. Jeg fremsatte iøvrigt som Hovedindvending imod den Naade, hvorpaa Fæstegodsset skal afhændes, at man havde forladt den Grundsætning, der hidtil har gjældt her i de omhandlede Forhold, nemlig, at, naar offentlige Stiftelser skilte sig ved deres Fordeieendomme, skulde endeel af det Bederlag, de fik derfor, bestaae i en fast Afgift, som skulde hvile paa Bøndergodsset, en fast Afgift i Korn, som var af mere uforanderlig Værdi og sikkrere vilde holde sig gjennem Tidernes Lob, end Capitaler, der kunde forkomme ved mange Leiligheder og af andre Aarsager tabe en stor Deel af deres oprindelige Værdi. Saavidt jeg opfattede, hvad den høitærede Cultusminister derom erindrede, saa var det, at det var en gammel Anskuelse, der laa til Grund herfor, og at denne var fortrængt af en ny; hvad jeg yttrede om denne nye Anskuelse, var egentlig blot grundet derpaa, at det forekom mig mindre rigtigt, at den Anskuelse, som Lovgivningen hidtil har erkjendt, skulde trænges tilbage blot ved at sige, at det var en gammel Anskuelse, som var fortrængt af en ny. Under andre Omstændigheder vilde jeg have bekymret mig meget lidt om, at man vilde betegne den Anskuelse, som jeg vedsender mig, for at være gammel; jeg har oplevet mange Meninger, som i en Tid havde Nyhedens Glans, og hvis Tilhængere derfor saae ned paa ældre Meninger, men tillige oplevet, at om ikke lang Tid disse nye Meninger ere blevne gamle, og de gamle Meninger ere blevne fornyede, saa at dette vilde aldeles ikke have gjort noget Indtryk paa mig; men jeg kan ikke nægte, at, da jeg hørte dette fra den høitærede Cultusminister, gjorde det maaskee et noget ubehageligt Indtryk paa mig, og gav maaskee mit Svar en Stærphed, som jeg paa ingen Naade ønskede, at der skulde ligge deri, navnlig ikke i Forhold til den ærede Minister. Hvad der var det Væsentlige i mit Svar, skjøndt det maaskee ikke var saa nøiagtigt udtrykt, som det burde være, var, at jeg ingenlunde kunde erkjende, at den gamle Anskuelse er bleven fortrængt af en nyere. Jeg veed vel, at der er Adskillige, som have udtalt sig for den Mening, at saa-

danne faste Afgifter paa Eiendomme ere forskaftelige; men jeg nægter kun at have fundet nogenfomhelst antagelig Grund for denne, ligesom jeg paa ingen Naade har erfaret, at denne Mening har vundet nogen Overhaand hos dem, som virkelig have Anseelse, deels i Videnskaben, deels i Lovgivningen og Statsstyrelsen, hvorimod jeg paa ingen Naade vil nægte, at enkelte Mænd, som kunne være af stor Betydning, have opstillet disse Sætninger. Det er mig ikke om at gjøre, at den Mening, jeg holder mig til, skal have noget Fortrin, fordi den er gammel og fordi den vel kan opvise større Autoriteter for sig, end den, som man nu siger er traadt istedetfor; men jeg ønsker kun, at den maa ansees som ligeberettiget, saa at det alene skulde komme an paa Grundene. Hvad nu de Grunde angaaer, som skulde gjøre det betænkeligt at have saadanne faste Afgifter paa Eiendomme, da gif, forsaavidt jeg rigtigt opfattede den høitærede Cultusminister, thi jeg havde ondt ved i det Dieblit tydeligt at høre ethvert Ord, da gif hans Indvending ud paa, at saadanne faste og uaføselige Afgifter, der hvilede paa Eiendomme, kunde, naar de være af nogen Betydning, gjøre Eiendommene værdiløse; men der har fra min Side aldrig været Tale om, at der skulde hvile saadanne betydelige Afgifter paa vedkommende Eiendomme, som opslugte enten det Halve eller en Trediedeel af Bederlaget. Da jeg henholdt mig til det, der hidtil havde været antaget hos os, troede jeg, at man deri maatte finde Maalestoffet for den Afgift, som jeg vilde have, der skulde lægges paa det Bøndergods, der afhændes, i Korn eller Kornværdi, og de ældre Bestemmelser, hvori saaledes Maalestoffet maatte søges, have været meget taalelige. At de gamle Afgifter skulde vedligeholdes som en uforanderlig Canon, ligger ogsaa til Grund i Resolutionen af 1ste Juli 1846, som bestemte, hvad der skulde skee, for at paa Domainerne Fæstegodsset kunde forandres til Arvesætte. Iøvrigt kan en saadan een Gang for alle bestemt Afgift ikke være en Eier til mere, men tværtimod til mindre Ginder, end en Capitalgjæld, hvis Opfyldelse kan gjøre, at han under uheldige Forhold kan blive nødt til at sælge Gaarden under dens Værdi; det er Noget, som